

II

(Comunicări)

COMUNICĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI
ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

COMISIA EUROPEANĂ

COMUNICARE A COMISIEI

Achizițiile publice: un spațiu de date pentru îmbunătățirea cheltuielilor publice, stimularea procesului de elaborare a politicilor bazate pe date și îmbunătățirea accesului la licitații pentru IMM-uri

(2023/C 98 I/01)

1. Prezentarea spațiului european al datelor privind achizițiile publice

În fiecare an, în UE, peste 250 000 de autorități publice cheltuiesc aproximativ 2 mii de miliarde EUR (aproximativ 13,6 % din PIB) pentru achiziționarea de servicii, lucrări și bunuri. De la drumuri noi la tablete pentru elevi sau echipamente pentru spitale: Autoritățile publice sunt principalii cumpărători în numeroase sectoare-cheie, cum ar fi energia, transporturile, infrastructura, gestionarea deșeurilor, protecția socială, sănătatea, apărarea și serviciile educaționale.

Făcând alegerile corecte în materie de achiziții, sectorul public poate stimula crearea de locuri de muncă, creșterea economică și investițiile în Europa și poate crea o economie mai inovatoare, mai competitivă, mai eficientă din punct de vedere energetic și mai favorabilă incluziunii sociale. Acest aspect poate sprijini politicile-cheie la nivel național și la nivelul UE, cum ar fi redresarea în urma pandemiei, dubla tranziție, autonomia strategică a UE și poziția sa de lider în domeniul digital.

Pentru a debloca întregul potențial al achizițiilor publice, accesul la date și capacitatea de a le analiza au un caracter esențial. Cu toate acestea, datele provenind de la doar 20 % din totalul cererilor de oferte depuse de achizitorii publici sunt disponibile și pot fi consultate într-un singur loc. Restul de 80 % sunt repartizate, în formate diferite, la nivel național sau regional și sunt dificil sau imposibil de reutilizat în scopul elaborării politicilor, al asigurării transparenței și al eficientizării cheltuielilor. Cu alte cuvinte, achizițiile publice sunt bogate în date, dar sunt deficitare în materie de facilitare a utilizării acestora de către contribuabili, factori de decizie politică și achizitori publici.

Inițiativa Comisiei referitoare la datele privind achizițiile publice urmărește să valorifice puterea datelor disponibile la nivelul UE datorită unui spațiu al datelor privind achizițiile publice (denumit în continuare: „SDAP”), unul dintre primele spații europene comune ale datelor dintr-un anumit domeniu care derivă din strategia UE privind datele ⁽¹⁾.

Acest spațiu al datelor va revoluționa accesul la datele privind achizițiile publice și utilizarea lor:

- Spațiul va crea o platformă la nivelul UE pentru a accesa pentru prima dată datele privind achizițiile publice dispersate până în prezent la nivelul UE, la nivel național și regional.
- Spațiul va îmbunătăți considerabil calitatea, disponibilitatea și exhaustivitatea datelor, printr-o cooperare strânsă între Comisie și statele membre și prin introducerea noilor formulare electronice ⁽²⁾, care vor permite achizitorilor publici să furnizeze informații într-un mod mai structurat.

⁽¹⁾ O strategie europeană privind datele, COM (2020) 66 final, Bruxelles, 19.2.2020.

⁽²⁾ Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1780 al Comisiei de stabilire a formularelor standard pentru publicarea anunțurilor în domeniul achizițiilor publice și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/1986, publicat la 25 octombrie 2019. Regulamentul și versiunea extinsă a anexei sale din fișierul Excel pot fi consultate la adresa <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/38172>. Formularele electronice vor înlocui formularele standard actuale [a se vedea Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1986 al Comisiei, publicat la 11 noiembrie 2015 (<https://simap.ted.europa.eu/web/simap/standard-forms-for-public-procurement>)].

- Această multitudine de date va fi coroborată cu un set de instrumente de analiză care includ tehnologii avansate, cum ar fi inteligența artificială (IA), de exemplu sub forma învățării automate (*Machine Learning* – ML) și a prelucrării limbajului natural (PLN).

Datele integrate coroborate cu utilizarea tehnologiilor analitice de ultimă generație și emergente nu numai că vor transforma achizițiile publice, ci vor oferi, de asemenea, date noi și valoroase achizitorilor publici, factorilor de decizie politică, întreprinderilor și cetățenilor interesați deopotrivă.

Achizitorii publici din statele membre vor obține ofertele cele mai avantajoase din punct de vedere economic și mai multe instrumente de direcționare a fondurilor publice către priorități de politică, cum ar fi economia verde și socială. De exemplu, datele obținute din SDAP vor facilita într-o mai mare măsură acțiunile achizitorilor publici în ceea ce privește:

- unirea forțelor și achiziționarea în vrac pentru a obține prețuri mai bune și o calitate mai ridicată;
- generarea mai multor oferte pentru fiecare procedură de ofertare, sporind atractivitatea acestora pentru ofertanți, în special pentru IMM-uri și întreprinderile nou-înființate;
- combaterea coluziunii și a corupției, precum și a altor acte infracționale, prin depistarea tiparelor suspecte;
- analiza comparativă mai precisă în raport cu omologii lor și efectuarea schimbului de cunoștințe, de exemplu cu scopul de a achiziționa mai multe produse și servicii verzi, sociale și inovatoare;
- prin dezvoltarea în continuare a digitalizării și a tehnologiilor emergente pe care le generează, automatizarea sarcinilor, generarea unor economii operaționale considerabile.

De asemenea, SDAP va reduce birocrăția pentru achizitorii publici și statele membre atunci când respectă diversele obligații de raportare. De exemplu, următoarele proceduri vor fi cu mult mai puțin împovărătoare:

- raportarea cu privire la respectarea politicilor-cheie, cum ar fi achizițiile ecologice, sociale și inovatoare, de exemplu respectarea obiectivelor stabilite în Directiva privind vehiculele nepoluante pentru achiziționarea de vehicule nepoluante;
- demonstrarea performanței în temeiul planurilor naționale ale Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) și monitorizarea utilizării altor fonduri ale UE în timp real;
- urmărirea identității contractanților și subcontractanților, inclusiv a beneficiarilor reali ai acestora, pentru a proteja integritatea procedurilor de achiziții publice, astfel cum se prevede, de exemplu, în Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență^(*).

Factorii de decizie de la nivelul UE, de la nivel național și regional vor dobândi o multitudine de cunoștințe care le vor permite să anticipeze tendințele viitoare, de exemplu atunci când un anumit procent de vehicule achiziționate public vor fi cu emisii zero și vor gestiona mai bine crizele prin monitorizarea fluxurilor comerciale generate de achizitorii publici în timp aproape real, sporind astfel reziliența UE.

Întreprinderile, în special IMM-urile, vor avea la dispoziție un portal ușor de utilizat, care le va oferi acces la un număr mult mai mare de proceduri de licitație deschise cu o calitate mai bună a datelor. Acesta le va permite să identifice cu ușurință procedurile potențial relevante și să utilizeze instrumente de analiză pentru a-și planifica din timp și a-și concentra resursele asupra celor mai promițătoare. De exemplu, ofertanții ar putea să identifice cumpărătorii care se axează pe achiziții inovatoare și durabile. Întreprinderile, în special IMM-urile, vor avea beneficii, de asemenea, dacă achizitorii publici vor utiliza noile date de care dispun pentru a spori caracterul accesibil al procedurilor de ofertare.

Cetățenii, societatea civilă, contribuabilii și alte părți interesate vor avea acces la mult mai multe date privind achizițiile publice decât înainte, îmbunătățind astfel transparența și responsabilitatea cheltuielilor publice.

Acestea sunt doar câteva exemple ale modului în care punerea în comun și analiza inteligentă a datelor privind achizițiile publice pot debloca potențialul cheltuielilor publice de a accelera dubla tranziție verde și digitală, redresarea în urma pandemiei de COVID-19 și pot sprijini alte obiective de politică, cum ar fi incluziunea socială și eficiența energetică. Iar acesta este doar începutul: având în vedere numărul mare de ecosisteme vizate de achizițiile publice și volumul de date care trebuie analizate, impactul IA în acest domeniu are un potențial pe care îl putem doar întrezări deocamdată.

SDAP va fi instituit progresiv. Obiectivul este de a implementa setul de instrumente de bază pentru arhitectură și analiză și de a publica datele privind achizițiile la nivelul UE disponibile în sistem până la jumătatea anului 2023. Până la sfârșitul anului 2024, toate portalurile naționale de publicare participante vor fi conectate, datele anterioare publicate la nivelul UE vor fi integrate, iar setul de instrumente de analiză va fi extins. Începând din 2025, sistemul ar putea stabili legături cu surse de date externe suplimentare.

(*) Articolul 22 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

2. Peisajul actual al datelor privind achizițiile publice

Datele privind achizițiile publicate la nivelul UE

Cheltuielile cu achizițiile publice sunt reglementate de directivele privind achizițiile publice ⁽⁴⁾, care prevăd norme referitoare la organizarea procedurilor de achiziții și publicarea datelor generate astfel pentru contractele cu valoare mai mare ⁽⁵⁾ (denumite în continuare: „valori ce depășesc pragurile UE”). Procedurile ale căror valori depășesc pragurile UE reprezintă aproximativ 20 % din totalul contractelor de achiziții publice. Achizitorii publici de la nivel local, regional și național trebuie să publice date privind etapele de notificare și atribuire ale acestor proceduri pe site-ul web al UE *Tenders Electronic Daily* ⁽⁶⁾ (denumit în continuare: „TED”) în conformitate cu specificațiile tehnice furnizate de *Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene* ⁽⁷⁾. Obligația de publicare nu acoperă în prezent întregul ciclu de achiziții publice, de exemplu, în special etapele post-atribuire.

Formularele actuale pentru publicare pe site-ul TED vor fi în curând înlocuite cu formulare electronice ⁽⁸⁾. Formularele electronice pot fi utilizate în mod voluntar începând din 14 noiembrie 2022. La 25 octombrie 2023, formularele standard actuale vor fi retrase, iar utilizarea formularelor electronice va deveni obligatorie pentru procedurile de achiziții ale căror valori depășesc pragurile UE.

Formularele electronice vor permite colectarea datelor privind achizițiile într-un mod mai structurat. Colectarea structurată a datelor este esențială pentru a îmbunătăți calitatea și exhaustivitatea datelor, care sunt esențiale pentru o analiză fiabilă a datelor. De exemplu, formularele electronice conțin câmpuri dedicate pentru a furniza informații privind achizițiile ecologice, sociale și inovatoare (inclusiv conformitatea cu Directiva privind vehiculele nepoluante) într-un mod structurat, ceea ce nu este posibil în condițiile anunțurilor actuale.

Introducerea formularelor electronice va permite, de asemenea, identificarea, în timp, a întregului ciclu de achiziții publice. În acest scop, formularele electronice vor fi extinse pentru a include pentru prima dată formulare voluntare pentru anunțurile de finalizare a contractului (și anume informații post-atribuire, cum ar fi prețul final plătit, subcontractanții utilizați, timpul efectiv necesar pentru finalizare și plângerile primite).

Datele privind achizițiile generate și publicate la nivelul statelor membre

Procedurile de achiziții publice ale căror valori se situează sub pragurile UE reprezintă restul de 80 % din contractele de achiziții publice. Nu există nicio obligație la nivelul UE de a publica informații cu privire la aceste proceduri pe site-ul TED și niciun standard comun. Modul în care datele corespunzătoare acestor proceduri sunt colectate și publicate de achizitorii publici depinde de normele naționale și de organizarea administrativă a fiecărui stat membru. Acest fapt generează o varietate de portaluri, praguri și standarde în materie de publicare ⁽⁹⁾, ceea ce îngreunează reutilizarea datelor în scopul eficientizării cheltuielilor, al asigurării transparenței și al elaborării politicilor.

3. Beneficiile valorificării depline a datelor privind achizițiile publice

Crearea unui spațiu integrat pentru datele privind achizițiile publice ale căror valori depășesc ori se situează sub pragurile UE, coroborat cu un set de instrumente de analiză care utilizează tehnologii avansate, va aduce beneficii achizitorilor publici, factorilor de decizie de la nivelul UE și de la nivel național, întreprinderilor, cercetătorilor și contribuabililor deopotrivă.

⁽⁴⁾ Directiva 2014/24/UE privind achizițiile publice, Directiva 2014/25/UE privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale, Directiva 2014/23/UE privind atribuirea contractelor de concesiune, Directiva 2009/81/CE privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității.

⁽⁵⁾ Dreptul Uniunii stabilește norme minime armonizate pentru procedurile de ofertare a căror valoare monetară depășește o anumită sumă și care sunt prezumate a fi de interes transfrontalier (https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/rules-implementation/thresholds_en).

⁽⁶⁾ Mai precis, în suplimentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Linkul către site este <https://ted.europa.eu/TED/browse/browseByMap.do>.

⁽⁷⁾ <https://simap.ted.europa.eu/web/simap/sending-electronic-notice>.

⁽⁸⁾ Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1780 al Comisiei de stabilire a formularelor standard pentru publicarea anunțurilor în domeniul achizițiilor publice și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/1986, publicat la 25 octombrie 2019. Regulamentul și versiunea extinsă a anexei sale din fișierul Excel pot fi consultate la adresa <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/38172>. Regulamentul de punere în aplicare tocmai a fost actualizat prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2303 al Comisiei din 24 noiembrie 2022, în special pentru a permite raportarea structurată cu privire la achizițiile inovatoare, ecologice și sociale.

⁽⁹⁾ Statele membre au libertatea de a stabili pragurile valorice pentru publicare (națională). Multe state membre au praguri inexistente sau relativ reduse și, prin urmare, colectează un set mai complet de date. Altele au stabilit praguri relativ ridicate și, prin urmare, colectează de obicei mult mai puține date. Unele state membre permit achizitorilor publici să stabilească formatul în care publică datele privind procedurile de achiziții, în timp ce altele au definit (diverse) modele. Unele dintre aceste modele includ doar câteva variabile, în timp ce altele utilizează modele de date extinse, în unele cazuri depășind chiar formularele standard ale UE. În plus, o serie de state membre au mai multe portaluri subnaționale în plus față de portalul lor național. Două state membre nu au un portal central.

Achizitorii publici din statele membre de la toate nivelurile vor obține ofertele cele mai avantajoase din punct de vedere economic în urma procedurilor de achiziții publice, deoarece SDAP va permite o planificare a procedurilor de ofertare bazată mai mult pe date, precum și analiza comparativă și schimbul de cunoștințe, digitalizarea sporită, depistarea mai facilă a fraudei și a coluziunii și îi va ajuta, de asemenea, să îmbunătățească accesul la respectivele proceduri, inclusiv pentru IMM-uri.

- Obținerea ofertelor cele mai avantajoase din punct de vedere economic cu ajutorul planificării bazate pe date a procedurilor de ofertare

Achizitorii publici vor obține date valoroase cu privire la cererea lor, inclusiv anticiparea tendințelor viitoare prin intermediul IA și al învățării automate, precum și cu privire la ofertă, și anume performanța anterioară a ofertanților pentru evaluarea acelor care au prezentat oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.

Pe baza acestor cunoștințe, achizitorii publici pot organiza procedurile de achiziții într-un mod mai eficient. De exemplu, aceștia își pot uni forțele și pot „achiziționa în vrac” fie prin intermediul organismelor centrale de achiziție, fie ad-hoc, pentru a obține prețuri mai bune, precum și bunuri și servicii având o calitate mai ridicată. În prezent, acest potențial rămâne în mare măsură neexploatat, în special la nivel transfrontalier: doar 11 % din procedurile UE se desfășoară prin intermediul achizițiilor bazate pe cooperare.

În prezent, numeroase proceduri de achiziții comune sunt coordonate la nivelul UE în sectoare specifice ale economiei. Un exemplu concret este întreprinderea comună EuroHPC (calcul de înaltă performanță), o cooperare în domeniul cercetării și dezvoltării și o achiziție comună în valoare de 1 miliard EUR. În acest cadru, întreprinderea franceză *Grand Equipement National de Calcul Intensif* (GENCI) și centrul de cercetare german Jülich achiziționează în comun două simulatoare cuantice (supercalculatoare). Un alt exemplu este achiziția comună la nivelul UE a unui tratament antiviral pentru pacienții cu COVID-19, Veklury® (remdesivir), acțiune coordonată de Autoritatea pentru Pregătire și Răspuns în caz de Urgență Sanitară (HERA) din cadrul Comisiei. 22 de state membre și țări ale UE participă și pot comanda tratamentul în temeiul celui de al doilea contract-cadru semnat la 19 iulie 2022. În contextul unei planificări bazate mai mult pe date, achizitorii publici ar putea valorifica beneficiile achizițiilor comune în sectoare mai puțin vizibile și fără coordonare la nivelul UE.

- Îmbunătățirea direcționării și a performanței cheltuielilor publice prin analiza comparativă și schimbul de cunoștințe

Întrucât, în prezent, datele privind achizițiile publice sunt repartizate între mai multe sisteme și în formate diferite, cunoștințele valoroase privind procedurile de ofertare deosebit de reușite sau specifice rămân adesea izolate. Achizitorii publici sunt, prin urmare, extrem de interesați de posibilitatea ca SDAP să permită evaluarea și analiza comparativă, precum și învățarea din experiența celorlalți. Aceste cunoștințe pot fi împărtășite fie pe baza nevoilor, fie, la scară mai largă, prin intermediul unor cursuri de formare și al unor documente de orientare.

Acest lucru este valabil în special în domeniile în care viitoarele formulare electronice vor colecta pentru prima dată informații într-un mod structurat, în special în ceea ce privește achizițiile ecologice, sociale și inovatoare. Acest lucru va permite, de exemplu, identificarea procedurilor de achiziții și a modului în care achizitorii publici utilizează criteriile ecologice. Schimbul de cunoștințe privind achizițiile strategice la nivelul silozurilor de date va contribui la o mai bună utilizare a cheltuielilor publice pentru a pune în aplicare Pactul verde și alte politici prioritare.

Întrucât SDAP va determina un nivel sporit de armonizare și interoperabilitate între sisteme, schimbul de cunoștințe și de resurse se poate extinde și la instrumente tehnice, cum ar fi modelele analitice.

- Beneficii de pe urma transformării digitale ulterioare

SDAP va stimula în continuare transformarea digitală a achizitorilor publici și a administrațiilor publice în general, în conformitate cu strategia Comisiei pentru achizițiile publice electronice ⁽¹⁰⁾. În timp, un volum tot mai mare de date va fi distribuit automat de la mai mulți achizitori publici către niveluri mai centralizate. Aceasta înseamnă că tehnicile avansate de analiză și IA care vin la pachet cu SDAP vor permite achizitorilor publici să automatizeze și mai mult faza procedurii de licitație. Un exemplu care a fost pus în aplicare într-o serie de proiecte-pilot ⁽¹¹⁾ este selectarea automată a codurilor din Vocabularul comun privind achizițiile publice (CPV) în contextul clasificării unei cereri de oferte. Aceasta nu numai că economisește resurse, ci îmbunătățește și participarea, deoarece clasificarea greșită a codurilor CPV poate avea ca rezultat un număr mai mic de potențiali ofertanți care identifică cererile de propuneri ca având un caracter relevant pentru ei.

⁽¹⁰⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52012DC0179&from=EN>. Una dintre condițiile pentru instalarea cu succes a SDAP este ca statele membre să instituie mecanisme automate de colectare a datelor, transmitând într-o primă etapă date din portalurile lor naționale și din registrele de evidență a contractelor (a se vedea pagina 12 de mai jos).

⁽¹¹⁾ Comisia Europeană & Deloitte (2020), *Study on uptake of emerging technologies in public procurement* (Studiu privind adoptarea tehnologiilor emergente în domeniul achizițiilor publice). Disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/digital/emerging-technologies_en.

— Combaterea coluziunii, a corupției și a fraudei și evitarea risipei de bani publici

În fiecare an, o parte din cheltuielile publice se pierd din cauza fraudei, a corupției și a altor comportamente ilegale. Acesta este motivul pentru care legislația UE, în special Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență (MRR), obligă statele membre să ia măsuri adecvate pentru a preveni, a detecta și a corecta fraudă, corupția și conflictele de interese în legătură cu fondurile puse la dispoziție în cadrul mecanismului respectiv ⁽¹²⁾. Coroborate cu IA și cu tehnicile de învățare automată, multitudinea de date disponibile în cadrul SDAP va facilita depistarea cu ușurință de către achizitorii publici a posibilelor coluziuni, cum ar fi manipularea procedurilor de cerere de oferte, precum și corupția. Aceste tehnici emergente pot identifica comportamentul și tiparele de cheltuieți care indică fapte ilegale și le pot semnala pentru investigații suplimentare.

Un exemplu concret de utilizare a datelor și a analizelor pentru combaterea coluziunii și a fraudei a fost utilizat de un proiect finanțat la nivel european („TheyBuyForYou”). Datele slovene privind achizițiile publice au fost prelucrate prin intermediul tehnicilor de învățare automată (supravegheată, nesupravegheată și statistică) pentru a identifica potențialele tipare de fraudă. Proiectul a demonstrat eficacitatea și eficiența valorificării datelor în acest mod. Exploatarea manuală a unui volum atât de mare de date este practic imposibilă.

În plus, corelarea datelor SDAP cu alte surse de date deja disponibile le-ar facilita autorităților publice procesul de înțelegere a structurii de proprietate a participanților la procedurile de achiziții, inclusiv identificarea beneficiarilor reali ai acestora.

— Îmbunătățirea accesului la procedurile de ofertare pentru a stimula concurența

Obiectivul principal al achizițiilor publice este de a stimula concurența pentru a cheltui banii publici într-un mod cât mai eficient posibil. Acest fapt este cu atât mai important astăzi când bugetele publice sunt suprasolicitate după pandemia de COVID-19, iar cheltuielile în sectorul militar sunt în creștere.

Cu toate acestea, în prezent, în 60 % dintre statele membre, peste 20 % din totalul procedurilor primesc o singură ofertă, și anume fără concurență. SDAP va veni în sprijinul achizitorilor publici și al factorilor de decizie politică în ceea ce privește depistarea anumitor tipare și înțelegerea modului în care poate fi îmbunătățit accesul la procedurile de ofertare, în special pentru IMM-uri.

— Facilitarea raportării cu privire la achizițiile inovatoare, ecologice și sociale

De asemenea, SDAP va reduce birocrăția pentru achizitorii publici și statele membre atunci când respectă diversele obligații de raportare, de exemplu în ceea ce privește achizițiile inovatoare, ecologice și sociale.

În prezent, achizitorii publici pot furniza informații cu privire la respectarea criteriilor în materie de achiziții ecologice, inovatoare și sociale numai într-un mod nestructurat ⁽¹³⁾. Formularele electronice introduc câmpuri dedicate și ușor de utilizat pentru aceste criterii.

Un exemplu de achiziții ecologice obligatorii este Directiva revizuită privind vehiculele nepoluante (CVD) ⁽¹⁴⁾. Directiva stabilește obiective naționale pentru achizițiile publice de vehicule nepoluante pentru a stimula cererea și a accelera utilizarea pe scară largă a vehiculelor cu emisii scăzute și cu emisii zero. Datele colectate prin intermediul câmpurilor dedicate din formularele electronice și analizate în cadrul SDAP vor facilita în mare măsură raportarea de către statele membre prevăzută în directivă și vor permite o monitorizare precisă a acestor obiective.

— Urmărirea utilizării/absorbției fondurilor UE

Formularele electronice vor oferi, de asemenea, câmpuri dedicate pentru utilizarea diferitelor fonduri și programe ale UE. Prin urmare, SDAP va ajuta statele membre să monitorizeze și să raporteze cu privire la utilizarea și absorbția acestor fonduri, inclusiv a fondurilor din MRR, care sunt utilizate, de exemplu, pentru proiecte de investiții, cum ar fi centralele pe bază de hidrogen sau autobuzele cu propulsie alternativă prin intermediul procedurilor de achiziții publice ⁽¹⁵⁾. În plus, statele membre vor putea monitoriza mai ușor contractanții, subcontractanții și beneficiarii reali relevanți.

⁽¹²⁾ Articolul 22 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență.

⁽¹³⁾ Formularele standard actuale (UE) nu oferă câmpuri pentru o astfel de raportare. După cum s-a menționat mai sus, câteva formate naționale depășesc formularele standard ale UE, inclusiv în ceea ce privește achizițiile ecologice, inovatoare și sociale.

⁽¹⁴⁾ https://transport.ec.europa.eu/transport-themes/clean-transport-urban-transport/clean-and-energy-efficient-vehicles/clean-vehicles-directive_en.

⁽¹⁵⁾ Urmărirea generală a proiectelor de investiții în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență se realizează în acord cu tabloul de bord privind redresarea și reziliența, în temeiul bazei de date FENIX.

SDAP va oferi factorilor de decizie de la nivelul UE și de la nivel național un instrument puternic de monitorizare, comparare și analiză a cheltuielilor publice în întreaga UE.

O raportare mai ușoară și mai structurată pentru achizitorii publici înseamnă o monitorizare mai eficientă pentru factorii de decizie. Analiza textului nestructurat nu numai că necesită foarte mult timp, ci este și predispusă la erori. În plus, la fel ca majoritatea datelor privind achizițiile publice, informațiile sunt repartizate între mai multe sisteme. Odată cu introducerea formularelor electronice și a unei platforme de accesare a datelor ale căror valori depășesc ori se situează sub pragurile de publicare deopotrivă, factorii de decizie politică pot monitoriza și stimula punerea în aplicare a politicilor-cheie într-un mod mai eficient. Acest fapt le va permite să evalueze eficiența politicilor publice în domeniul achizițiilor publice și nu numai și, dacă este necesar, să le adapteze pe baza unor date complete și în timp aproape real.

SDAP va oferi, de asemenea, factorilor de decizie informații privind gestionarea mai eficientă a crizelor viitoare, stimulând astfel reziliența. Crizele mondiale, cum ar fi pandemia de COVID-19, au evidențiat importanța digitalizării, inclusiv în domeniul achizițiilor publice. Achizițiile publice reprezintă principalul canal de achiziționare a echipamentelor medicale și a medicamentelor. Achizițiile publice electronice și accesul la datele privind achizițiile publice au accelerat deja distribuția de consumabile și resurse medicale de urgență, cum ar fi echipamentele individuale de protecție, în primele luni ale crizei sanitare. Date de o calitate mai bună și în timp real ar putea permite urmărirea provenienței materialelor critice și chiar introducerea unui sistem de „clasificare” în care achizitorii publici le-ar fi putut preciza calitatea în funcție de origine și/sau furnizor (dincolo de marcajele de calitate existente, care s-au dovedit a fi uneori nefiabile).

Mai recent, războiul din Ucraina a perturbat lanțurile de aprovizionare, a determinat creșterea bruscă a prețurilor la energie, a motivat o serie de state membre să sporească cheltuielile în sectorul militar și a atras milioane de refugiați în căutare de adăpost. Într-un context similar, SDAP ar permite o mai bună înțelegere a impactului acestor evoluții asupra pieței unice, în special în contextul coroborării cu alte date de piață, cum ar fi cele privind materiile prime. Monitorizarea fluxului de bunuri și servicii achiziționate de achizitorii publici în cadrul pieței unice și între piața unică și țările terțe, în timp aproape real și într-un mod foarte detaliat, va oferi factorilor de decizie noi cunoștințe pentru gestionarea crizelor într-un mod mai eficient și, astfel, va contribui la creșterea rezilienței UE.

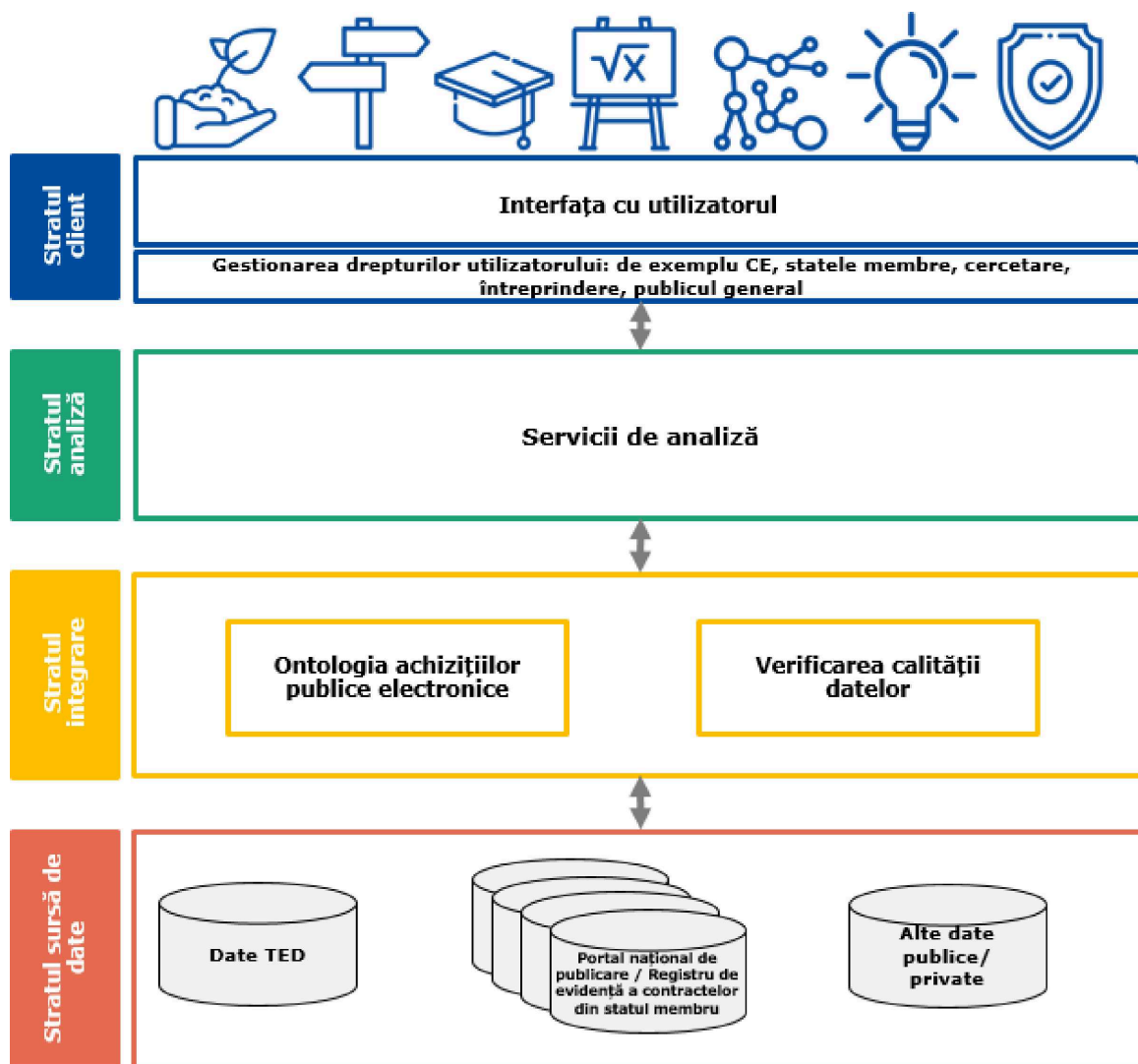
Întreprinderile, și anume potențialii ofertanți, vor avea acces la un număr mult mai mare de proceduri de licitație deschise cu o calitate mai bună a datelor în întreaga Europă. O nouă interfață cu utilizatorul va permite întreprinderilor să identifice cu ușurință procedurile relevante în timp util. Noile instrumente de analiză, coroborate cu datele actuale și anterioare, le vor permite să planifice în avans, să identifice tendințele de pe piață (de exemplu, achiziții mai durabile) și să își plaseze ofertele într-un mod mai strategic (de exemplu, profilurile cumpărătorilor și fluxurile pe termen lung).

Acest acces simplificat la ghișeu unic și instrumentele de analiză sunt deosebit de importante pentru a crea condiții de concurență echitabile pentru IMM-uri. IMM-urile nu dispun de resurse pentru a monitoriza mai multe portaluri pentru procedurile de ofertare relevante. În plus, având în vedere resursele lor limitate și expertiza specifică, acestea trebuie să își concentreze ofertele asupra cererilor în cazul cărora șansele lor de câștig sunt cele mai mari. SDAP le va permite să acționeze în acest sens. De exemplu, IMM-urile specializate în acest domeniu ar putea identifica cumpărătorii care se axează pe achiziții inovatoare și durabile și ar putea afla modul în care au organizat proceduri de ofertare în trecut. IMM-urile vor avea beneficii, de asemenea, dacă achizitorii publici vor utiliza noile cunoștințe de care dispun pentru a spori caracterul accesibil al procedurilor pentru întreprinderile mai mici.

Contribuabilii, asociațiile acestora, ONG-urile și cetățenii au solicitat tot mai mult un nivel sporit de transparență cu privire la modul în care sunt gestionate cheltuielile publice: oferindu-le un nivel adecvat de acces, SDAP va determina sporirea responsabilității achizitorilor publici. În special, cercetătorii și jurnaliștii de date vor avea acces la o rezervă mult mai largă de date de bună calitate pentru a-și continua proiectele respective și pentru a contribui la generarea de noi cunoștințe. Asigurând mediului academic acces la SDAP, va fi permisă exploatarea unor idei inovatoare privind analiza și, în timp, va fi îmbogățit setul de instrumente de analiză al SDAP.

4. Conceptul de spațiu european al datelor privind achizițiile publice

Dezvoltarea unui spațiu cu adevărat integrat pentru datele privind achizițiile publice va necesita un efort de colaborare la nivelul UE, la nivel național și la nivelul tuturor achizitorilor publici din întreaga UE. SDAP va consta în patru straturi.

Stratul sursă de date

Stratul sursă de date va consta în sursele de date utilizate de SDAP pentru colectarea datelor. Există trei surse principale de date:

- Portalul TED, gestionat de *Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene*, care furnizează date pre-atribuire, ale căror valori depășesc în principal pragurile UE. Unele state membre trimit deja în mod voluntar anunțuri pentru proceduri de achiziții ale căror valori se situează sub pragurile UE. Acest aspect va fi facilitat și mai mult odată cu prevederea introducerii formularelor voluntare în formularele electronice. Formularele electronice vor oferi în viitor, de asemenea, un anunț voluntar de finalizare pentru a reflecta mai bine întregul ciclu de viață al unei achiziții publice, inclusiv etapa post-atribuire.
- Portalurile de achiziții publice ale statelor membre, care conțin cele mai recente informații privind licitațiile ⁽¹⁶⁾. Într-o primă etapă, acestea vor furniza în principal date pre-atribuire cu privire la procedurile ale căror valori se situează sub pragurile UE, în măsura în care acestea sunt colectate de statele membre (a se vedea pagina 4 de mai sus). Statele membre vor deține în continuare controlul asupra datelor pe care doresc să le partajeze cu SDAP (în afara datelor care trebuie publicate pe TED în temeiul directivelor privind achizițiile publice) ⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁶⁾ Acestea sunt, de obicei, portalurile naționale de publicare sau registrele de evidență a contractelor.

⁽¹⁷⁾ Cu ajutorul formularelor electronice, va fi posibilă pentru prima dată furnizarea unor date în anunțuri care nu ar trebui publicate sau nu imediat. Acest aspect este important pentru a oferi garanții achizitorilor publici că anumite date nu sunt puse la dispoziția publicului sau nu sunt puse la dispoziția publicului înainte de un anumit moment (de exemplu, prețurile).

- Alte baze de date publice și private pot fi conectate la SDAP pentru a permite obținerea de cunoștințe și verificări încrucișate și mai ample coroborate cu datele privind achizițiile publice, cum ar fi registrele publice care conțin date privind societățile comerciale și date privind beneficiarii reali ai societăților ofertante.

Stratul integrare

Stratul integrare, care urmează să fie stabilit de Comisie în cooperare cu statele membre, va crea un ansamblu armonizat de date privind achizițiile publice din sursele enumerate mai sus. Acesta colectează și „traduce” datele de intrare înainte de a le distribui către următoarele straturi și către utilizatori:

- Datele vor fi colectate prin intermediul unor interfețe și fluxuri de date dedicate prelucrabile automat ⁽¹⁸⁾.
- Datele vor fi apoi verificate pe baza unui set de norme privind calitatea datelor. Acest aspect permite semnalarea problemelor legate de exhaustivitate și calitate într-un tablou de bord privind calitatea datelor și, în funcție de utilizarea preconizată a datelor, eliminarea datelor de slabă calitate sau în duplicat care ar pune în pericol analiza. Cu toate acestea, principala responsabilitate pentru calitatea datelor revine achizitorilor publici (a se vedea, de asemenea, pagina 12 de mai jos).
- Datele privind achizițiile publice sunt prezentate în diferite formate. Datele TED sunt furnizate în prezent în formulare standard și, în viitor, vor fi furnizate în formulare electronice. Formatul OCDS ⁽¹⁹⁾ (standardul de date contractuale deschise) este utilizat în unele state membre, în timp ce altele utilizează diverse alte formate. Stratul integrare va „traduce” toate datele într-un limbaj comun, și anume ontologia achizițiilor publice electronice ⁽²⁰⁾ care a fost dezvoltată de *Oficiul pentru Publicații* în colaborare cu statele membre ⁽²¹⁾. Acest aspect este necesar pentru a corela datele din diferite surse și pentru a le reutiliza în scopuri de analiză.

Stratul analiză

Comisia va elabora, de asemenea, un set de instrumente de analiză care să includă tehnologii emergente (IA, ML și PLN). Statele membre își pot stabili propriile straturi analiză pentru a corobora datele SDAP cu surse naționale suplimentare, dacă sunt dobândite astfel cunoștințe valoroase cu privire la acestea ⁽²²⁾.

Stratul client/interfața cu utilizatorul

O interfață cu utilizatorul creată de Comisie va permite utilizatorilor finali să acceseze datele din stratul integrare și/sau informațiile derivate din stratul analiză. Diferitele categorii de utilizatori (de exemplu, statele membre, achizitorii publici, întreprinderile, cetățenii, ONG-urile, jurnaliștii și cercetătorii) vor avea diferite drepturi de acces, făcând distincție între datele publice și cele care nu sunt publice și între statele membre participante care partajează date cu SDAP (membri ai SDAP, a se vedea, de asemenea, secțiunea următoare) și cele care necesită mai mult timp de pregătire. Caracterul sensibil al informațiilor în cauză va fi avut în vedere în contextul definirii drepturilor de acces pentru diferitele categorii de utilizatori. Această interfață va fi testată de utilizator și concepută într-un mod centrat pe utilizator, pentru a se asigura că în special IMM-urile și cetățenii pot obține cu ușurință informațiile și datele vizate. În această etapă, se intenționează ca accesul pentru diferitele categorii de utilizatori să se acorde gratuit.

⁽¹⁸⁾ <https://joinup.ec.europa.eu/collection/nifo-national-interoperability-framework-observatory/glossary/term/machine-readable>.

⁽¹⁹⁾ <https://www.open-contracting.org/data-standard/>.

⁽²⁰⁾ Ontologia achizițiilor publice electronice oferă fundamentul formal și semantic pentru crearea și reutilizarea datelor deschise conectate în domeniul achizițiilor publice în UE. Se preconizează că aceasta va acoperi procedura de la un capăt la altul, și anume de la notificare, licitație, până la atribuire, comandă, facturare și plată. În acest scop, *Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene* a angajat un grup de lucru (GL) format din experți cu misiunea de a ajunge la un consens cu privire la rezultatele analizei și la livrabilele elaborate de echipele PO. Informații privind ontologia achizițiilor publice electronice sunt disponibile aici: <https://github.com/OP-TED/ePO>.

⁽²¹⁾ Ontologia definește un model care permite corelarea datelor, pe baza unei înțelegeri comune a diferitelor concepte. Ontologia este concepută astfel încât să fie compatibilă cu viitoarele formulare electronice. PO va oferi un instrument de conversie pentru ca SDAP să efectueze conversia anunțurilor actuale și a viitoarelor formulare electronice în ontologie. Instrumentul respectiv va fi utilizat pentru conversia TED și a datelor de pe portalurile naționale de publicare în ontologie. Aceasta înseamnă că datele actuale și viitoare de la nivelul UE și de la nivel național pot fi convertite cu ușurință în același format, pentru a se evita orice pierdere de informații în viitor. Acțiunea în cauză se desfășoară în cadrul Acțiunii pregătitoare privind transparența în domeniul achizițiilor publice. Statele membre pot valorifica ontologia pentru a-și îmbunătăți peisajul datelor privind achizițiile publice.

⁽²²⁾ SDAP se va baza pe principiile FAIR (ușurința găsirii, accesibilitate, interoperabilitate și posibilitățile de reutilizare a datelor) și în conformitate cu regulamentele existente privind protecția datelor (RGPD).

În funcție de disponibilitate, se preconizează integrarea softului de operare intermediar inteligent Simpl în SDAP. Simpl oferă componente orizontale pentru federațiile „cloud-to-edge” și pentru implementarea spațiilor comune ale datelor ⁽²³⁾.

5. Factori-cheie la nivelul statelor membre

Un număr mic de inițiative ⁽²⁴⁾ au fost deja întreprinse în vederea integrării datelor privind achizițiile a căror valoare depășește ori se află sub pragurile UE. În plus, în 2020 și 2021 a fost realizat un proiect-pilot de analiză a achizițiilor publice electronice, cu scopul de a pune în corespondență diferite surse de date (din TED și din trei state membre). Toate aceste demersuri s-au confruntat cu aceleași provocări: formate diferite ale datelor, calitatea datelor (inclusiv identificatori lipsă), lipsa automatizării și un domeniu de aplicare limitat al datelor.

SDAP va putea trata diferite formate, deoarece acestea vor fi proiectate într-un „limbaj” comun, ontologia achizițiilor publice electronice (a se vedea secțiunea anterioară) ⁽²⁵⁾. Celelalte provocări vor trebui abordate la nivelul statelor membre. Acest aspect este esențial pentru ca statele membre să participe și să își partajeze mai ușor datele în cadrul SDAP.

Membrii SDAP vor avea acces la datele disponibile în cadrul SDAP. Cu toate acestea, chiar și statele membre care nu sunt încă pregătite să participe la SDAP vor avea beneficii de pe urma punerii în aplicare a principiilor de mai jos, datorită valorii lor pentru eficiența operațională și a pregătirii pentru o politică bazată mai mult pe date concrete. Comisia este pregătită să colaboreze strâns cu toate statele membre pentru a le pune în practică.

Îmbunătățirea calității datelor și automatizarea fluxurilor de date

Calitatea scăzută a datelor, de exemplu datele lipsă, eronate sau formate în mod necorespunzător, a constituit una dintre principalele provocări cu care s-au confruntat toate inițiativele anterioare în contextul analizării datelor privind achizițiile publice. S-a impus adesea efectuarea unor corecturi înainte ca analiza să fie posibilă. Întrucât calitatea informațiilor care urmează să fie obținute din SDAP va depinde de calitatea datelor de intrare, îmbunătățirea calității datelor are un caracter esențial:

- Pentru a sprijini statele membre participante, SDAP va verifica datele primite în raport cu un set de norme privind calitatea datelor și va semnaliza aspectele legate de exhaustivitate și calitate într-un tablou de bord privind calitatea datelor. Cu toate acestea, SDAP nu poate corecta datele în mod autonom; principala responsabilitate pentru îmbunătățirea calității datelor revine statelor membre/achizitorilor publici. Prin urmare, se recomandă ca statele membre să instituie controale ale calității datelor la nivel de sursă ⁽²⁶⁾.
- Prin utilizarea obligatorie a formularelor electronice, calitatea datelor se va îmbunătăți datorită formularelor de intrare mai structurate și unui set consolidat de norme comerciale. Actualizările și corecturile se vor simplifica, de asemenea, în mare măsură datorită formularelor electronice. Pentru a valorifica întregul potențial al formularelor electronice în ceea ce privește calitatea datelor, statele membre ar trebui să utilizeze și anunțurile voluntare din formularele electronice în cazul procedurilor ale căror valori se situează sub pragurile UE.

În prezent, citirea și colectarea datelor privind achizițiile publice de la un punct la altul implică manipularea repetată a datelor, în special într-un mediu cu multiple surse descentralizate de date. Automatizarea fluxurilor de date nu numai că ar îmbunătăți și mai mult calitatea datelor, ci ar deschide și calea pentru transmiterea și analiza în timp aproape real, economisind în același timp resurse semnificative pe parcurs.

- Primul pas către acest obiectiv este de a asigura posibilitatea prelucrării automate a surselor de date privind achizițiile publice. Acest aspect este valabil pentru conectarea portalurilor naționale la stratul integrare al SDAP prin intermediul interfețelor prelucrabile automat (a se vedea secțiunea anterioară), dar ar trebui, de asemenea, să fie aplicat de statele membre la nivelul tuturor achizitorilor publici.
- Utilizarea unor identificatori unici și constanți reprezintă un alt pas esențial pentru automatizarea suplimentară a fluxurilor de date. Identificatorii unici se referă la elemente de date și seturi de date precum cumpărători, furnizori, proceduri și etape ale procedurilor, loturi, contracte și obiecte ale procedurilor de achiziții (de exemplu, servicii sau produse) și, prin urmare, structurează datele în mod eficient. În cazul în care nu s-a realizat încă acest lucru, statele membre ar trebui, prin urmare, să utilizeze identificatori la nivelul întregului ecosistem al achizițiilor publice. Ontologia achizițiilor publice electronice facilitează și încurajează utilizarea unor identificatori unici constanți pentru a sprijini acest proces.

⁽²³⁾ Simpl: simplificare federații și spații de date „cloud-to-edge”, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/simpl-cloud-edge-federations-and-data-spaces-made-simple>.

⁽²⁴⁾ De exemplu: DigiWhist (<https://digiwhist.eu/about-digiwhist/>), TheyBuyForYou (TBFY) (<https://theybuyforyou.eu/about/>) și proiectul-pilot de analiză a achizițiilor publice electronice (https://ec.europa.eu/isa2/actions/simplifying-public-tenders_en).

⁽²⁵⁾ În comparație cu încercările anterioare de agregare a datelor, ontologia are avantajul suplimentar de a cuprinde anunțul complet, în special în contextul viitoarelor formulare electronice.

⁽²⁶⁾ Aceste demersuri se pot baza pe verificările generale și specifice în materie de calitate a datelor și pe normele comerciale elaborate de ontologia achizițiilor publice electronice și de proiectul-pilot de analiză a achizițiilor publice electronice.

- Cu cât statele membre își automatizează fluxurile de date, cu atât vor fi mai în măsură să valorifice noile tehnologii, cum ar fi IA și PLN, pentru a economisi resurse prin creșterea eficienței operaționale, de exemplu în ceea ce privește clasificarea elementelor de date, cum ar fi codurile CPV sau menținerea nomenclatoarelor. Aceleași tehnologii emergente pot crea perspective noi și mai cuprinzătoare, completând setul de instrumente de analiză SDAP la nivel național sau regional, de exemplu indici de preț pentru a estima costurile cu mai multă precizie.

Extinderea domeniului de aplicare al colectării datelor la întregul ciclu de achiziții publice

Statele membre ar trebui să depună eforturi în sensul colectării datelor din etapele pre-atribuire și post-atribuire. Unele state membre publică deja anunțuri de finalizare a contractului, care conțin informații cu privire la costurile finale și la durata efectivă a contractului. Viitoarele formulare electronice vor pune la dispoziție un anunț voluntar de finalizare în vederea completării. Statele membre care nu publică încă anunțuri de finalizare sunt încurajate în mod ferm să utilizeze viitorul anunț de finalizare prevăzut în formularele electronice ca un prim pas către o procedură extinsă de colectare a datelor.

Prin coroborarea informațiilor referitoare la faza de planificare (ceea ce cumpărătorii intenționează să achiziționeze), faza de concurență (care este prețul estimat și durata), anunțul de atribuire (cât va costa) și anunțul de finalizare (care a fost costul final și durata contractului), SDAP și setul său de instrumente de analiză vor putea oferi utilizatorilor săi o înțelegere mult mai cuprinzătoare a întregului ciclu de viață al achizițiilor publice.

Punerea în aplicare a principiilor de mai sus necesită consolidarea de noi capacități și competențe. O astfel de consolidare a capacităților ar trebui să fie direcționată într-un mod care să permită îmbinarea competențelor de natură economică și tehnică, ceea ce are un caracter esențial pentru succesul oricărui demers bazat pe date.

6. Punerea treptată în aplicare în cooperare cu statele membre

SDAP este sprijinit financiar prin programul „Europa digitală”⁽²⁷⁾. Suma de 4 milioane EUR a fost deja acordată pentru perioada 2021-2022. Nevoile pentru 2023 și 2024 sunt estimate la aproximativ 3 milioane EUR. Odată ce sistemul va fi operațional, costurile de funcționare la nivelul UE se vor ridica la aproximativ 500 000 EUR pe an. Statele membre suportă propriile costuri pentru digitalizarea sistemelor lor de achiziții publice și pentru conectarea surselor lor de date la SDAP. Cu toate acestea, sprijinul financiar și tehnic este disponibil prin intermediul MRR, al instrumentului de sprijin tehnic și al fondurilor structurale.

SDAP va fi pus în aplicare treptat, astfel încât nevoile statelor membre și ale altor utilizatori să poată fi discutate în cadrul unor ateliere dedicate și avute în vedere în contextul punerii în aplicare. Această abordare bazată pe colaborare va contribui la furnizarea unui produs util pentru părțile interesate, atât la nivel național, cât și la nivelul UE. Prin urmare, cele trei etape principale enumerate mai jos pot fi adaptate pe parcurs; de exemplu, anumite baze de date externe ar putea fi conectate la SDAP încă din primele două etape, dacă există cerere din partea utilizatorilor.

Etapa 1: Prezent – T2 2023

Într-o primă etapă, Comisia va stabili arhitectura de bază a SDAP și un set minim de instrumente de analiză a datelor. TED va fi prima sursă de date care va fi conectată la SDAP. Se preconizează că, în viitor, indicatorii privind achizițiile publice pentru Tabloul de bord al pieței unice⁽²⁸⁾ și alți indicatori de bază vor fi calculați pe această bază.

În același timp, cadrul de guvernanță a datelor pentru SDAP va fi elaborat în colaborare cu statele membre pentru a defini sfera de aplicare a responsabilităților, interacțiunea cu principalele părți interesate și întreținerea și dezvoltarea în continuare a SDAP. În paralel, vor fi întreprinse acțiuni pregătitoare pentru a sprijini statele membre care doresc să se alăture SDAP.

Etapa 2: T3 2023 – T4 2024

A doua etapă va dura aproximativ doi ani și va cuprinde trei direcții principale de lucru în paralel:

- Comisia va sprijini statele membre interesate să își conecteze portalurile naționale de publicare la SDAP prin intermediul stratului integrare. Portalurile naționale care utilizează anunțuri UE (fie formularele actuale, fie formularele electronice) vor fi mai ușor de conectat decât cele care utilizează alte formate.

⁽²⁷⁾ Mai multe informații pot fi consultate aici: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/digital-programme>.

⁽²⁸⁾ https://single-market-scoreboard.ec.europa.eu/policy_areas/public-procurement_en.

- De asemenea, Comisia va dezvolta în continuare setul de instrumente de analiză a datelor și va integra mecanisme precum IA și altele, pentru a contribui la identificarea tiparelor și a politicilor de monitorizare, cum ar fi Pactul verde, precum și achizițiile inovatoare sau sociale. În plus, Comisia va pune în aplicare tabloul de bord privind calitatea pentru a oferi statelor membre participante feedback cu privire la calitatea și exhaustivitatea datelor și pentru a le permite să instituie sau să își îmbunătățească propriile sisteme de management al calității datelor.
- A treia direcție constă în integrarea datelor anterioare din TED și, dacă este posibil, din portalurile naționale, pentru a putea identifica tendințele din ultimul deceniu și a anticipa mai bine tendințele viitoare.

Etapa 3: 2025 și anii următori

În viitor, se preconizează extinderea în continuare a domeniului de aplicare al datelor disponibile pentru analiză în cadrul SDAP:

- Corelarea SDAP cu sursele de date existente disponibile la nivelul UE și la nivelul statelor membre (de exemplu, registrele beneficiarilor reali, registrele întreprinderilor, facturarea electronică etc.) pentru a putea genera informații suplimentare, cum ar fi identitatea beneficiarilor reali din spatele furnizorilor.
- Pe măsură ce statele membre extind treptat procesul de colectare a datelor, adăugarea mai multor date din procesul de achiziții publice în sine pentru a acoperi în cele din urmă întregul ciclu de achiziții publice, de la etapa pre-atribuire până la etapa post-atribuire.

Va fi analizată, de asemenea, conectarea SDAP la alte spații de date viitoare (cum ar fi e-sănătatea ⁽²⁹⁾ și sistemul tehnic bazat pe principiul „doar o singură dată” în temeiul Regulamentului privind portalul digital unic ⁽³⁰⁾). Extinderea exactă a SDAP va fi discutată și decisă în cooperare cu statele membre participante.

7. Concluzie

Cerințele în materie de transparență și punerea în aplicare a soluțiilor digitale pentru diferite etape ale ciclului de achiziții publice (achiziții publice electronice) generează un volum masiv de date transmise de achizitorii publici. Totuși, aceste date rămân în prezent insuficient exploatate din motive de calitate și interoperabilitate a datelor.

Astfel cum se prevede în strategia UE privind datele, această inițiativă privind datele referitoare la achizițiile publice va debloca acest potențial. SDAP va facilita dobândirea de noi informații pe care schimbul de cunoștințe cu ajutorul tehnicilor de analiză de ultimă generație, cum ar fi IA, le poate genera din această multitudine de date. Aceste cunoștințe vor îmbunătăți calitatea cheltuielilor publice, vor îmbunătăți accesul la procedurile de ofertare, în special pentru IMM-uri, vor menține integritatea cheltuielilor publice și vor valorifica oportunitatea de a elabora politici bazate într-o mai mare măsură pe date.

⁽²⁹⁾ Mai multe informații cu privire la spațiul european al datelor privind sănătatea pot fi consultate la adresa https://health.ec.europa.eu/ehealth-digital-health-and-care/european-health-data-space_ro.

⁽³⁰⁾ Regulamentul (UE) 2018/1724 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 octombrie 2018 privind înființarea unui portal digital unic (gateway) pentru a oferi acces la informații, la proceduri și la servicii de asistență și de soluționare a problemelor. Articolul 14 alineatul (1) din regulamentul respectiv prevede că elementele justificative relevante pentru procedurile reglementate de directivele privind achizițiile publice trebuie să fie puse la dispoziție de către autoritățile competente prin intermediul sistemului tehnic bazat pe principiul „doar o singură dată”.